

No. 39275

**Estonia
and
Turkey**

**Co-operation Agreement between the Government of the Republic of Estonia and the
Government of the Republic of Turkey in the fields concerning defence matters.
Tallinn, 15 August 2002**

Entry into force: 31 October 2002 by notification, in accordance with article 17

Authentic texts: English, Estonian and Turkish

Registration with the Secretariat of the United Nations: Estonia, 9 April 2003

**Estonie
et
Turquie**

**Accord de coopération en matière de défense entre le Gouvernement de la République
d'Estonie et le Gouvernement de la République turque. Tallinn, 15 août 2002**

Entrée en vigueur : 31 octobre 2002 par notification, conformément à l'article 17

Textes authentiques : anglais, estonien et turc

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : Estonie, 9 avril 2003

[ENGLISH TEXT — TEXTE ANGLAIS]

CO-OPERATION AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF ESTONIA AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY IN FIELDS CONCERNING DEFENCE MATTERS

INTRODUCTION

The Government of the Republic of Estonia and the Government of the Republic of Turkey (hereinafter referred to individually as a "Party" and collectively as the "Parties")

Confirming their commitment to the purposes and principles of the UN Charter,

Recognizing that the principles and intentions of the Charter of Paris for a new Europe - including the Vienna Document of 1990 and 1992 - the "Conventional Forces in Europe" Treaty and the "Partnership for Peace" program are a turning point of stability and security;

Considering the North Atlantic Treaty Organisation the pillar of stability and security,

Applying the provisions of the Agreement Among the States Parties to the North Atlantic Treaty and the Other States Participating in the Partnership for Peace Regarding the Status of Their Forces and the Protocol thereto (NATO/PfP SOFA) done at Brussels on 19 June 1995,

Aiming at increasing contacts and mutual understanding between the Defence Forces of the Republic of Estonia and the Armed Forces of the Republic of Turkey,

Hereby agree as follows:

Article I. Purpose

The purpose of this Agreement is to further develop military training, technical, and scientific co-operation, and encourage, facilitate, develop co-operation in the fields stated Article IV of this Agreement, on mutual basis between the Parties.

Article II. Scope

This Agreement covers the exchange of personnel, material, equipment, information and experience in the fields set out in Article IV, Article V and in other fields to be determined by the implementation agreements, protocols and other technical arrangements to be concluded on the basis of this Agreement.

Article III. Definitions

The terms used in this Agreement have the following meanings:

1. "Sending State" means the State that sends personnel, material and equipment to the Receiving State for the purposes of this Agreement;

2. "Receiving State" means the State in the territory of which the personnel, material and equipment of the Sending State are located for the purpose of implementing this Agreement;

3. "Visiting Personnel" means the military/civil officials of a Party deployed to the state territory of the other Party.

4. "Head of Delegation" means the person of the Visiting Personnel who supervises their activities within the scope of this Agreement and has been appointed in accordance with national legislation of the Sending State;

5. "Superior" means the commander of the headquarters or detachment or superior of the establishment where the military personnel are located;

6. "Co-operation" means the activities within the framework of this Agreement based upon the reciprocity under the matters determined by the national legislation of the Parties.

Article IV. Areas of Co-operation

Co-operation between the Parties shall take place in the following sectors:

1. Defence and Security Policy;
2. Military Training and Education;
3. Functioning of the armed forces in a democratic society, including legal aspects;
4. Armed Forces organization, structure and equipment of military units, personnel management;
5. Environmental issues;
6. Military Medical Services;
7. Exchange of Military Observers for the exercises;
8. Defence Industry;
9. Military History, Military Archives, Military Publications and Museology;
10. Social, Sports and Cultural Aimed Activities within Armed Forces.

Military co-operation will not be limited to the above-mentioned sectors. The list is neither exhaustive nor hierarchical. Whenever possible the Parties will seek new co-operation areas of mutual interest.

Article V. Methods of Co-operation

Co-operation between the Parties will develop via:

1. High level dignitary visits authorized by the Parties;
2. Exchange of experiences between the experts of the two Parties;
3. Organization and implementation of common activities within the Partnership for Peace;
4. Participation of observers in military exercises;
5. Contacts between similar military institutions and structures;

6. Discussions, consultations, meetings and participation in symposiums, conferences, courses;
7. Visit of military ships and aircraft;
8. Exchange of information and educational publications;
9. Exchange of military education and training;
10. Exchange of cultural and sporting activities;
11. Strengthening co-operation in the field of military training.

Article VI. Financial Arrangements

1. Possible co-operation activities will be funded on a mutual basis and in compliance with this Agreement, in particular:
 - a. The Sending State will pay:

The travelling expenses of its personnel as far as the established point of entry into the Receiving State and back;
The personal rights and financial commitments of the Visiting Personnel assigned to the co-operation activities covered by this Agreement shall be borne by the Sending State.
 - b. The Receiving State will provide:

Transportation from the established point of entry within its state territory, and back. Provisioning of accommodation as well as food arrangements will be determined mutually for every project to be realized.
2. Successive specific arrangements will regulate the financial aspects including, among other things, specific cost-sharing provisions relevant to the exchange of personnel and the attendance of courses by students of one Party.
3. The Visiting Personnel are subject to effective tax legislation in accordance with NATO SOFA.
4. Should one of the Parties send a delegation outside the framework of this Agreement, the Party concerned will pay the relevant expenses. In the connection, the Receiving State will do its best to organize the activities as desired by the delegation.

Article VII. Medical Services

1. The Visiting Personnel will benefit from the medical and dental care facilities in the military medical institutions of the Receiving State on the same terms and conditions as provided to the Military Personnel and their families of the Receiving State. All expenses for long term medical treatment (hospitalization for more than 07 days), medicine and every other kind of medical services and the sending costs of the patients back to their country will be paid by the Sending State.
2. The person will pay him/herself the cost of any expenses related to the medical services provided from civilian institutions.

Article VIII. Competent Authorities

The competent authorities for the implementation of this Agreement:

On Estonian side: The Ministry of Defence of the Republic of Estonia;

On Turkish side: General Staff of the Republic of Turkey.

Article IX. Implementation of the Agreement

1. The Parties shall determine details of the implementation of this Agreement through Implementation agreements, protocols and other technical arrangements.

2. The Parties shall prepare annual Implementation plans of common activities. The plan of common activities shall include the name and scope of activity, form, time and place of realization, executing institutions, financial matters and other details.

3. The implementation of this Agreement shall be realized by taking the common benefits and requirements of the Parties into consideration on a reciprocal basis.

4. Material, technical information and documents that the Parties shall give to each other as donation or with payment according to this Agreement or other agreements or protocols, or technical agreements will not be transferred to a third country without prior mutual consent.

5. Co-operation between the Parties will be strengthened through mutual visits to be made at every level.

Article X. Security Issues

1. This Article will be applied until the bilateral security Agreement between the Parties will enter into force.

2. The Parties shall comply with the secrecy of classified information and documents obtained by means of duties and obey the relevant security legislation.

3. The classified information and documents will not be transferred by any means to the government, legal or natural persons of third countries. The transfer of classified information and documents by one Party to third countries shall be possible by the written consent of the other Party.

4. The Parties shall give an equal classification degree to the exchanged information and documents and shall adopt the necessary security measures.

5. The responsibilities of the Parties to protect the exchanged classified information and documents shall continue even after the termination of this Agreement.

Article XI. The Commitments of the Parties in accordance with Other International Agreements

The provisions of this Agreement shall not affect the commitments of the Parties originating from other International Agreements and shall not be used against interests, security and territorial integrity of other States.

Article XII. Status of the Personnel

1. The NATO Status of Forces Agreement (NATO SOFA) will be applied to Visiting Personnel, as governed by the NATO SOFA.
2. As laid down in Article II of the NATO SOFA, the Visiting Personnel will refrain from any kind of political activities on the territory of the Receiving State.
3. No other mission will be given to the Visiting Personnel except the duties assigned under this Agreement or to be assigned under the agreements, protocols and technical arrangements to be signed in accordance with this Agreement.

Article XIII. Administrative Matters

1. The Receiving State will supply the necessary equipment during the implementation of activities, when necessary.
2. The Sending State reserves the right to call back its personnel when it deems necessary. The Receiving State will take necessary measures to realize the action as soon as it gets the request.
3. In case of death of a person of the Visiting Personnel or family members; the Receiving State will inform Sending State, transport the body to the nearest international airport on its own territory and take all required protective measures.

Article XIV. Settlement of Disputes

In case of any dispute concerning application or interpretation of this Agreement, the Parties will settle the dispute in the shortest possible time through negotiations by a Commission formed with mutual consent of the Parties or by a method, which both Parties agree upon.

Article XV. Amendment and Revision

Either Party can propose amendments or revision of this Agreement if so required. The negotiations shall start within 30 days from the date of the receipt of written proposal.

Article XVI. Duration and Termination

This Agreement is valid for five years and will automatically be renewed for further periods of five years. Either Party can terminate this Agreement at any time by giving a written notice of 90 days in advance.

Article XVII. Entry into Force

This Agreement will abrogate and take place of "Agreement for Cooperation on Military Fields of Training, Technics and Science" signed in Ankara on September 22, 1995.

This Agreement will enter into force on the date of the receipt of last written notification by the Party that their internal legal procedures for the entering into force of the Agreement have been complied with.

Article XVIII. Text and Signature

Done at 15 August 2002 in Tallinn in two originals in Estonian, Turkish and English languages, all having equal legal force. In case of a disagreement, the English text will prevail.

On Behalf of the Government of the Republic of Estonia

Name: Sven Mikser

Title: Minister of Defence of the Republic of Estonia

On Behalf of the Government of the Republic of Turkey

Name: Sabahattin Çakmakoglu

Title: Minister of National Defence of the Republic of Turkey

[ESTONIAN TEXT — TEXTE ESTONIEN]

EESTI VABARIIGI VALITSUSE

JA

TÜRGI VABARIIGI VALITSUSE

VAHELINE

KAITSEKOOSTÖÖKOKKULEPE

SISSEJUHATUS

Eesti Vabariigi valitsus ja Türgi Vabariigi valitsus (edaspidi eraldi "pool" ja koos "pooled").

kinnitades oma seotust ÜRO põhikirja eesmärkide ja põhimõtetega;

tunnistades, et Pariisi uue Euroopa harta põhimõtted ja eesmärgid, kaasa arvatud Viini dokumendid 1990. ja 1992. aastast, Euroopa tavarelvastuse leping ning programm "Partnerlus rahu nimel" on stabiilsuse ja julgeoleku põördepunkt;

käsitledes Põhja-Atlandi lepingu organisatsiooni kui stabiilsuse ja julgeoleku tugsammas;

kohaldades 19. juunil 1995. aastal Brüsselis sõlmitud Põhja-Atlandi lepingu osaliste riikide ja programmis "Partnerlus rahu nimel" osalevate riikide vahelist nende vägede staatust piudutavat lepingut ja selle lisaprotokolli (NATO/PfP SOFA);

soovides süvendada kontaktide ja vastastikust mõistmist Eesti Vabariigi kaitsejõudude ja Türgi Vabariigi relvajõudude vahel,

lepidav kokku järgmises.

ARTIKKEL I EESMÄRK

Kokkulekke eesmärgiks on vastastikkuse põhimõttel edasi arendada poolte sõjalist väljaõpet, tehnilist ja teaduskoostööd ning toetada, hõlbustada ja arendada koostööd lepingu artiklis IV nimetatud valdkondades.

ARTIKKEL II REGULEERIMISALA

Kokkuõpe hõlmab personali, materjali, varustuse, teabe ja kogemuste vahetamise artiklites IV ja V nimetatud valdkondades ning teistes käesoleva lepingu alusel sõlmitud rakenduslepete, protokollide ja muude tehniliste lepetega kindlaks määratud valdkondades.

ARTIKKEL III MÕISTED

Kokkuleppes on mõistetel järgmine tähdus:

1. "saatev riik" tähdab riiki, kes lähtuvalt käesoleva lepingu eesmärkidest saadab personali, materjali ja varustuse vastuvõtvasse riiki;
2. "vastuvõttev riik" tähdab riiki, kelle territooriumil asub saatva riigi personal, materjal ja varustus, et saavutada käesoleva lepingu eesmärke;
3. "külastav personal" tähdab ühe poolt sõjaväelasi/tsiviilametnikke, kes on lähetatud teise poolte territooriumile;
4. "delegatsiooni juht" tähdendab isikut, kes juhendab külastava personali tegevust käesoleva lepingu ulatuses ja kes on ametisse määratud kooskõlas saatva riigi siseriklike õigusaktidega;
5. "ülem" tähdab staabiülemat, allüksuse ülemat või selle asutuse ülemat, kus paikneb sõjaväeline personal;
6. "koostöö" tähdab käesoleva lepingu ulatuses vastastikkuse põhimõttel toimuvat tegevust, mis on kindlaks määratud poolte siseriklike õigusaktidega.

ARTIKKEL IV KOOSTÖÖVALDKONNAD

Pooltevaheline koostöö toimub järgmistes valdkondades:

- 1 kaitse- ja julgeolekupoliitika;
- 2 sõjaline väljapõe ja haridus;
- 3 relvajõudude tegevus demokraatlikus ühiskonnas, sealhulgas õiguslikud aspektid;
- 4 relvajõudude organisatsioon, sõjaväeüksuste struktuur ja varustus, personalijuhtimine;
- 5 keskkonnakaitseküsimused;
- 6 sõjaväe meditsiiniteenistused;
- 7 sõjaliste vaatlejate vahetamine õppuste läbiviimisel;
- 8 kaitsetööstus;
- 9 sõjaajalugu, sõjaarhiivid, sõjateaduslikud väljaanded ja sõjanduslik museoloogia;
- 10 seltskondliku, sportliku ja kultuurilise suunitlusega tegevus relvajõududes.

Sõjaline koostöö ei piirdu loetletud valdkondadega. Eelmainitud loetelu ei ole lõplik ega esitatud hierarhiliselt. Võimaluse korral otsivad pooled uusi mõlemale huvipakkuvaid koostöövaldkondi.

ARTIKKEL V KOOSTÖÖVORMID

Pooltevaheline koostöö toimub järgmistes vormides:

- 1 kõrgetasemelised visiidid;
- 2 kogemuste vahetus poolte ekspertide vahel;
- 3 ühisteguvuste korraldamine ja elluviimine programmi "Partnerlus rahu nimel" raames;
- 4 vaatlejate osalemine sõjalistel õppustel;
- 5 kontaktid sarnaste sõjaväeliste asutustega ja struktuuride vahel;
- 6 arutelud, konsultatsioonid, kohtumised, osalemine sümpoosionidel, konverentsidel, kursustel;
- 7 sõjalaeade ja sõjalennukite külaskäigud;
- 8 teabe ja hariduslike publikatsioonide vahetamine;
- 9 kogemuste vahetamine sõjalise hariduse ja sõjalise väljaõppe valdkonnas;
- 10 kultuuri- ja spordiüritused;
- 11 koostöö tugevdamine sõjalise väljaõppe valdkonnas.

ARTIKKEL VI FINANTSKÜSIMUSED

1. Võimalikke koostegevusi rahastatakse vastastikkuse põhimõttel ja kooskõlas käesoleva lepinguga, silmas pidades eriti järgmist:
 - a. saatev riik tasub:
oma personali sõidukulud kuni vastuvõtva riigi määratud piiriületuspunktini ja seal tagasi.

Lepingul põhinevaid koostegevusi läbiviiva külastava personali isiklikud õigused ja rahalised kohustused tagab saatev riik.
 - b. vastuvõtve riik tagab:
transpordi määratud piiriületuspunktist riiki ja tagasi piiriületuspunkti. Majutus- ja toitlustusküsimused otsustatakse kahepoolselt iga projekti puhul eraldi.
2. Finantsküsimused, muu hulgas personalivahetust ja ühe poole õppurite osalemist teise poole kursustel puudutavad ühise rahastamise sätted, reguleeritakse sõlmítavate erikokkulepetega.
3. Külastav personal on vastuvõtva riigi maksukohuslane vastavalt NATO SOFA sätetele.
4. Kui üks pooltest lähetab delegatsiooni vastuvõtvasse riiki väljaspool käesolevat lepingut, maksab saatev riik lähetusega seotud kulud. Samas annab vastuvõtve

riik endast parima, et organiseerida üritusi vastavalt saatva riigi delegatsiooni soovidele.

ARTIKKEL VII MEDITSIINITEENUSED

1. Külastavale personalile tagatakse vastuvõtva riigi relvajõudude meditsiiniasutustes arstiabi ja hambaravi samadel alustel ja tingimustel, nagu antakse arstiabi vastuvõtva riigi sõjaväelisele personalile ja nende perekonnaliikmetele. Saatev riik tasub kulutused, mis on seotud pikemaajalise ravi (haiglaravi enam kui 7 päeva), medikamentide, muu arstiabi ja patsientide transpordiga tagasi oma riiki.
2. Tsiviilinstitutsioonide osutatud meditsiiniteenuste eest maksab isik ise.

ARTIKKEL VIII PÄDEVAD ASUTUSED

Kokkulekke rakendamisel on pädevad asutused:

Eesti poolel – Eesti Vabariigi Kaitseministeerium;

Türgi poolel – Türgi Vabariigi Peastaap.

ARTIKKEL IX LEPINGU RAKENDAMINE

1. Pooled määravad kokkulekke rakendamise üksikasjad kindlaks rakenduskokkulepete, protokollide ja teiste tehniliste lepete abil.
2. Pooled koostavad iga-aastase ühistegevuste koostöökava. Koostöökava sisaldab ürituse nimetust, ulatust, vormi, täitmise aega ja kohta, täideviivaid asutusi, finantsküsimusi ja muid üksikasju.
3. Kokkulekke rakendamisel võetakse lähtuvalt vastastikkuse põhimõttest arvesse poolte ühiseid huvisid ning nõudmisi.
4. Poolte nõusolekuta ei tohi kolmandatele isikutele edastada materjali, tehnilist teavet ja dokumente, mida pooled vahetavad käesoleva lepingu, teiste lepingute, protokollide või tehnilistele lepete alusel omavahel tagastamatu abi või makstud hanke vormis.
5. Koostööd tugevdatakse igal tasmel toimuvate vastastikuste külasküükudega.

**ARTIKKEL X
JULGEOLEK**

1. Käesolevat artiklit rakendatakse kuni kahepoolse julgeolekuleppe jõustumiseni.
2. Pooled arvestavad ametikohustuste täitmisel saadud salastatud teabe ja dokumentide salastatust ning järgivad asjakohaseid julgeolekualaseid õigusakte.
3. Salastatud teavet ja dokumente ei tohi edastada kolmandate riikide valitsustele, juriidilistele ega füüsилistele isikutele. Salastatud teavet ja dokumente võib kolmandatele riikidele edastada teise poole kirjalikul nõusolekul.
4. Pooled annavad vahetatud teabele ja dokumentidele samaväärse salastatuse taseme ja võtavad tarvitusele vajalikud meetmed julgeoleku tagamiseks.
5. Pooltel on kohustus kaitsta salastatud teavet ja dokumente ka pärast käesoleva kokkulekke lõpetamist.

**ARTIKKEL XI
TEISTEST RAHVUSVAHELISTEST LEPINGUTEST TULENEVAD
POOLTE KOHUSTUSED**

Kokkulekke sätted ei mõjuta teistest rahvusvahelistest lepingutest tulenevaid poolte kohustusi, käesolevat lepingut ei tohi kasutada teiste riikide huvide, julgeoleku ega territooriaalse terviklikkuse ohustamiseks.

**ARTIKKEL XII
PERSONALI STAATUS**

1. Külastavale personalile kohaldatakse Põhja-Atlandi lepingu osaliste riikide vägede staatust puudutavat lepingut (NATO SOFA).
2. Külastav personal peab vastavalt NATO SOFA artiklile II vastuvõtva riigi territooriumil hoiduma igasugusest poliitilisest tegevusest.
3. Külastavale personalile määratatakse täitmiseks ülesanded vaid lähtuvalt käesolevast lepingust või käesoleva lepingu alusel sõlmítavatest lepingutest, protokollitest ja tehnilistest lepetest.

**ARTIKKEL XIII
HALDUSKÜSIMUSED**

1. Tegevuste läbiviimisel tagab vastuvõtve riik asjakohase varustuse, kui selleks tekib vajadus.

2. Kui saatev riik peab seda vajalikuks, on tal õigus oma personal tagasi kutsuda. Asjakohase nõude kättesamisel võtab vastuvõttev riik tarvitusele vajalikud meetmed, et esitatud nõue kohe täita.
3. Kui sureb külastava personali liige või tema perekonnaliige, informeerib vastuvõttev riik sellest saatvat riiki, transpordib surnukeha oma riigi territooriumil asuvasse lähimasse rahvusvahelisse lennujaama ja võtab tarvitusele kõik vajalikud kaitsemeetmed.

ARTIKKEL XIV VAIDLUSTE LAHENDAMINE

Pooled lahendavad kokkuleppe kohaldamisel ja tölgendamisel tekkivad lahkarvamused nii kiiresti kui võimalik läbirääkimiste teel. Poolte nõusolekul moodustatakse läbirääkimiste pidamiseks komisjon või lahendatakse lahkarvamused mõnel muul viisil, mis on vastuvõetav mõlemale pooltele.

ARTIKKEL XV MUUTMINE JA LÄBIVAATAMINE

Kumbki pool võib taotleda kokkulekke muutmist või läbivaatamist, kui see osutub vajalikuks. Läbirääkimised algavad 30 päeva jooksul pärast vastavasisulise kirjaliku ettepaneku kättesamist.

ARTIKKEL XVI KESTUS JA LÖPETAMINE

Kokkulepe kehtib viis aastat ja uueneb automaatselt viie aasta kaupa. Kumbki pool võib lepingu igal ajal lopetada, edastades teisele poolele sellekohase kirjaliku teate vähemalt 90 päeva ette.

ARTIKKEL XVII JÕUSTUMINE

Kokkulepe tühistab ja asendab “*Eesti Vabariigi ja Türki Vabariigi valitsuste vahelise sõjalise väljuõpp-, tehnika- ja teadusalasé koostöö kokkuleppe*”, mis allkirjastati 22. septembril 1995. aastal Ankaras.

Kokkulepe jõustub päeval, mil saabub viimane poole kirjalik teade selle kohta, et lepingu jõustumiseks vajalikud siseriiklikud õiguslikud tingimused on täidetud.

**ARTIKKEL XVII
TEKST JA ALLKIRJAD**

Sõlmitud 15. augustil 2002 Tallinnas kahes eksemplaris eesti, türki ja inglise keelus, kõigil kolmel tekstil on võrdne õiguslik jõud. Lahkarvamuste korral võetakse aluseks ingliskeelne tekst.

EESTI VABARIIGI
VALITSUSE NIMEL

ALLKIRI:

NIMI: Sven Mikser

TITEL: Eesti Vabariigi
kaitseminister

TÜRKI VABARIIGI
VALITSUSE NIMEL

ALLKIRI:

NIMI: Sâbahattin Çakmakoglu

TITEL: Türki Vabariigi
kaitseminister

[TURKISH TEXT — TEXTE TURC]

ESTONYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ARASINDA

SAVUNMA KONULARINA İLİŞKİN ALANLarda

İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASI

GİRİŞ

Estonya Cumhuriyeti Devleti ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti (Bundan böyle münferit olarak "Taraflar", birlikte ise "Taraflar" olarak anılacaktır.)

Birleşmiş Milletler (BM) Sözleşmesinin amaç ve ilkelerine bağlı olduklarını belirterek,

Paris Sözleşmesi'nin, yeni bir Avrupa'ya ilişkin ilke ve amaçlarının, 1990 ve 1992 tarihli Viyana Dokümanı da dahil olmak üzere "Avrupa Konvansiyonel Kuvvetler Anlaşması" ve "Barış İçin Ortaklık" programının istikrar ve güvenlik açısından bir dönüm noktası olduğunu kabul ederek,

Kuzey Atlantik Anlaşması Teşkilatını istikrar ve güvenliğin temel direğine kabul ederek,

Kuzey Atlantik Anlaşması'na taraf ülkeler ve kuvvetlerin statüsüne ilişkin barış İçin ortaklığa katılan diğer ülkeler arasında Brüksel'de 19 Haziran 1995'te imzalanan Anlaşma ve buna bağlı Protokol'ün (NATO/PFP SOFA) hükümlerini uygulayarak,

Türkiye Cumhuriyeti Silahlı Kuvvetleri ve Estonia Cumhuriyeti Savunma Kuvvetleri arasında artan temas ve karşılıklı anlayışı amaçlayarak;

Aşağıdaki konularda anlaşmaya varmışlardır.

MADDE-I AMAÇ

Bu Anlaşmanın amacı; Taraflar arasında, askeri eğitim, teknik ve bilimsel iş birliğini geliştirmek ve karşılıklı esaslara dayalı olarak, bu Anlaşmanın IV ncü maddesinde belirtilen alanlarda iş birliğini teşvik etmek, kolaylaştırmak ve geliştirmektir.

MADDE-II KAPSAM

Bu Anlaşma, Madde IV, Madde V ve bu Anlaşma bazında sonuçlandırılacak anlaşma, protokol ve diğer teknik düzenlemelerin tamamlanması ile belirlenecek diğer alanlarda öne sürülen personel, malzeme, teçhizat, bilgi ve deneyim mübadelesini içerir.

MADDE-III TANIMLAR

Bu Anlaşmada kullanılan terimlerin anımları aşağıdaki gibidir:

1. "Gönderen Devlet" bu Anlaşmanın amaçları doğrultusunda, Kabul Eden Devlete, personel, malzeme, teçhizat gönderen ülke anlamına gelmektedir.
2. "Kabul Eden Devlet" bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla Gönderen Devletin personel, malzeme ve teçhizatının bulunduğu ülke anlamına gelmektedir;
3. "Konuk Personel" bir Tarafın, diğer Tarafın Ülke topraklarında konuşlanan askeri/sivil yetkilileri anlamına gelmektedir;
4. "Delegasyon Başkanı" bu Anlaşma kapsamında konuk personelin faaliyetlerini gözetlen ve Gönderen Devletin ulusal mevzuatına göre görevlendirilen şahıs anlamına gelmektedir.
5. "Amir" askeri personelin bulunduğu karargah ya da müfrezenin komutanı ya da kuruluşun amiri anlamına gelmektedir.
6. "İş Birliği" Tarafların ulusal mevzuatına göre belirlenen konularda mütekabiliyet esasına dayalı olarak bu Anlaşma çerçevesinde gerçekleştirilen faaliyetler anlamına gelmektedir.

MADDE-IV İŞ BİRLİĞİ ALANLARI

Taraflar arasında İş Birliği aşağıdaki alanlarda yapılacaktır:

1. Savunma ve güvenlik politikası;
2. Askeri eğitim ve öğretim;
3. Hukuki unsurlar da dahil olmak üzere silahlı kuvvetlerin demokratik bir toplumda işlevi;
4. Silahlı Kuvvetler teşkilatı, askeri birliklerin yapısı ve teçhizatları, personel yönetimi;
5. Çevre konuları;
6. Askeri sağlık hizmetleri;
7. Tatbikatlar için askeri gözlemci mübadelesi;
8. Savunma Sanayi;
9. Askeri tarih, askeri arşiv, askeri yayınlar ve müzecilik;
10. Silahlı Kuvvetler içerisinde sosyal, spor ve kültürel amaçlı faaliyetler;

Askeri İş Birliği yalnızca yukarıda sıralanan konularla sınırlı olmayacağıdır. Bu liste ne tamamlanmış ne de hiyerarşiktir. Mümkün olduğunda Taraflar her iki tarafın yararına olacak yeni birliği alanları arayacaklardır.

MADDE-V İŞ BİRLİĞİ YÖNTEMLERİ

Taraflar arasında İş Birliği şu yollarla olacaktır:

1. Taraflarca izin verilen üst düzey ziyaretler;
2. İki Tarafın uzmanları arasında deneyim alış verisi;
3. Barış İçin Ortaklık Çerçevesinde ortak faaliyetlerin organizasyonu ve uygulanması;

4. Gözlemcilerin Askeri Tatbikatlara katılımı;
5. Benzer Askeri Kurum ve Kuruluşlar arasında temaslar;
6. Görüşmeler, istişare ve toplantılar ve sempozyum, konferans ve kurslara katılım;
7. Askeri gemi ve uçakların ziyareti;
8. Bilgi ve eğitim yayınıları alış verisi;
9. Askeri eğitim ve öğretim alış verisi;
10. Kültür ve spor faaliyetleri mübadelesi;
11. Askeri eğitim alanında iş birliğinin güçlendirilmesi;

**MADDE-VI
MALİ DÜZENLEMELER**

1. Muhtemel iş birliği faaliyetleri karşılıklılık esasına dayalı olarak ve bu Anlaşma uyarınca finanse edilecek, şöyle ki:

a. Gönderen Ülke

Kabul Eden Ülkede belirlenen varış noktasına kadar ve buradan dönüste, kendi personelinin seyahat masraflarını karşılayacaktır;

Bu Anlaşmada ele alınan iş birliği faaliyetlerinde görevlendirilen Konuk Personelin hakları ve mali taahhütleri Gönderen Ülke tarafından karşılanacaktır.

b. Kabul Eden Ülke

Kendi Ülke toprakları içerisinde belirlenen giriş noktasından ve oradan genye ulaşımı sağlayacaktır. Konaklamanın sağlanması ve yiyecekle ilgili düzenlemeler gerçekleştirilecek olan her proje için ortak olarak kararlaştırılacaktır.

2. Daha sonraki bazı düzenlemeler, diğerlerinin yanı sıra, personel mübadelesi ve Taraflardan birinin öğrencilerinin kurslara katılımı ile ilgili bazı masraf paylaşım hükümleri de dahil olmak üzere mali hususları belirleyecektir.
3. Konuk Personel NATO SOFA uyarınca yüürürlükte olan vergi mevzuatına tabidir.
4. Eğer Taraflardan birisi bu Anlaşmanın çerçevesi dışında bir delegasyon gönderirse, ilgili Taraf gereklî masrafları ödeyecektir. Bununla ilgili olarak Kabul Eden Ülke delegasyon tarafından istenen faaliyetleri organize etmek için elinden geleni yapacaktır.

**MADDE-VII
SAĞLIK HİZMETLERİ**

1. Konuk Personel, Kabul Eden Ülkenin askeri sağlık kurumlarındaki sağlık ve dış bakımı imkanlarından, Kabul Eden Ülke askeri personeli ve ailelerine sağlanan koşul ve imkanlarla eşit bir şekilde faydalanaacaktır. Uzun dönemi kapsayan tıbbi tedavi (7 günden fazla hastanede yatakmak), ilaç ve diğer tüm tıbbi hizmet ile hastaların ülkelere geri gönderilmelerine ilişkin masraflar Gönderen Ülke tarafından karşılanacaktır.

2. Kişi kendisine sivil kuruluşlarca sağlanan sağlık hizmetleriyle ilgili giderleri kendisi karşılayacaktır.

**MADDE-VIII
YETKİLİ MAKAMLAR**

Bu Anlaşmanın uygulanmasına ilişkin yetkili makamlar:

Estonya Tarafında : Estonia Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı

Türk Tarafında : Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı

**MADDE-IX
ANLAŞMANIN UYGULANMASI**

1. Taraflar, bu Anlaşmanın uygulanmasına ilişkin ayrıntıları, Uygulama Anlaşmaları, Protokoller ve diğer Teknik Düzenlemeler aracılığıyla belirleyecektir.
2. Taraflar, ortak faaliyetleri ile ilgili olarak yıllık uygulama planları hazırlayacaktır. Ortak faaliyet planı; faaliyetin adı ve kapsamını, gerçekleştirme şekli, zamanı ve yerini, faaliyeti gerçekleştirecek olan kuruluşları, mali hususlar ile diğer ayrıntıları içerecektir.
3. Bu Anlaşmanın uygulanması, Tarafların ortak çıkar ve ihtiyaçlarını, mütekabiliyet esasına dayalı olarak dikkate almak suretiyle gerçekleştirilecektir.
4. Tarafların bu Anlaşma, diğer Anlaşma ya da Protokollere göre birbirlerine bağış olarak ya da ücretli mukabili verecekleri malzeme, teknik bilgi ya da belgeler, önceden karşılıklı izin alınmaksızın üçüncü bir ülkeye verilmeyecektir.
5. Taraflar arasında iş birliği, her düzeyde gerçekleştirilecek karşılıklı ziyaretlerle güçlendirilecektir.

**MADDE-X
GÜVENLİK KONULARI**

1. Taraflar arasında ikili bir Güvenlik Anlaşması yürürlüğe girinceye kadar, bu Bölüm uygulanacaktır.
2. Taraflar, görevleri vasıtıyla edindikleri gizlilik dereceli bilgi ve belgenin gizliliğine riayet edecek ve ilgili güvenlik mevzuatına uyacaklardır.
3. Gizlilik dereceli bilgi ve belgeler hiçbir yolla üçüncü ülke hükümeti, tüzel ya da doğal kişilere aktarılmayacaktır. Gizlilik dereceli bilgi ve belgelerin Taraflardan birince üçüncü ülkeye verilmesi diğer Tarafın yazılı izniyle mümkün olabilecektir.
4. Taraflar, mübadele edilen bilgi ve belgelere, eşit bir gizlilik derecesi verecek ve gerekli güvenlik tedbirlerini uygulayacaktır.

5. Tarafların mübadele edilen gizlilik dereceli bilgi ve belgeleri korumaya ilişkin sorumlulukları, bu Anlaşma sona erdikten sonra da devam edecektir.

**MADDE-XI
TARAFLARIN DİĞER ULUSLAR ARASI ANLAŞMALARDAN DOĞAN
TAAHHÜTLERİ**

Bu Anlaşmanın hükümleri, Tarafların diğer uluslararası anlaşmalardan doğan taahhütlerini etkilemeyecek ve diğer devletlerin çıkarları, güvenlik ve toprak bütünlüklerine karşı kullanılmayacaktır.

**MADDE-XII
PERSONEL STATÜSÜ**

1. NATO SOFA tarafından belirlendiği üzere, Konuk Personelle NATO Kuvvetlerin Statüsü Anlaşması (NATO SOFA) uygulanacaktır.
2. NATO SOFA Madde II'de belirtildiği üzere; Konuk Personel, Kabul Eden Ülke topraklarında her türlü siyasi faaliyetten kaçınacaktır.
3. Konuk Personelle, bu Anlaşma uyarınca verilenler ya da bu Anlaşma uyarınca imzalanan Anlaşmalar, Protokoller ve Teknik Düzenlemelerde verilen görev dışında, başka hiçbir görev verilmeyecektir.

**MADDE-XIII
İDARI HUSUSLAR**

1. Kabul Eden Devlet, faaliyetlerin uygulanması esnasında, gerekiğinde gerekli teçhizatı sağlayacaktır.
2. Gönderen Devlet, gerekli gördüğünde, kendi personelini geri çağrıma hakkını saklı tutmaktadır. Kabul Eden Devlet bu istek kendisine ilettilir iletilmez, bunu gerçekleştirmek için gerekli tedbirleri alacaktır.
3. Kabul Eden Devlet, Konuk Personel arasından bir kişinin ya da aile fertlerinden birinin ölmesi durumunda, Gönderen Devleti durumdan haberdar edecek, naaşı kendi topraklarındaki en yakın uluslararası havaalanına nakledecek ve gerekli tüm koruyucu tedbirleri alacaktır.

**MADDE-XIV
UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ**

Taraflar; bu Anlaşmanın uygulanması ya da yorumlanmasıından mütevelliit ortaya çıkabilecek uyuşmazlıkları, Tarafların ortak izniyle oluşturulan bir komisyon tarafından gerçekleştirilen görüşmeler ya da her iki Tarafın kararlaştıracağı bir yöntemle mümkün olan en kısa zamanda çözecektir.

**MADDE-XV
TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME**

Taraflardan her biri, eğer gerekirse, bu Anlaşmanın tadili ya da gözden geçirilmesini talep edebilir. Görüşmeler yazılı teklifi alındığı tarihten başlamak üzere 30 gün içerisinde başlayacaktır.

**MADDE-XVI
YÜRÜRLÜLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME**

Bu anlaşma beş yıl geçerli olacaktır ve daha sonraki beş yılda otomatik olarak yenilenecektir. Taraflardan her ikisi de bu Anlaşmayı önceden gönderecekleri 90 günlük yazılı bir bildirimle herhangi bir zamanda sona erdirebilirler.

**MADDE-XVII
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ**

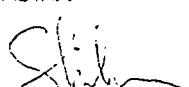
Bu Anlaşma 22 Eylül 1995'te Ankara'da imzalanan "Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşması"nı yürürlükten kaldıracak ve onun yerini alacaktır.

Bu Anlaşma; Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için Tarafların kendi hukuki prosedürlerinin uygun olduğunu yazılı olarak bildirdikleri tebliğin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

**MADDE-XVIII
METİN VE İMZA**

Tallin'de 15 Ağustos 2002 tarihinde, her biri eşit yasal güce sahip olmak üzere Estonia, Türkçe ve İngilizce dillerinde ikişer nüsha olarak hazırlanmıştır. Anlaşmazlık olması halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

ESTONYA CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

İMZA :

İŞİM : Sven MIKSER

UNVAN : Savunma Bakanı

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

İMZA :

İŞİM : Sabahattin ÇAKMAKOĞLU

UNVAN: Millî Savunma Bakanı

[TRANSLATION - TRADUCTION]

ACCORD DE COOPÉRATION EN MATIÈRE DE DÉFENSE ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE D'ESTONIE ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE TURQUE

INTRODUCTION

Le Gouvernement de la République d'Estonie et le Gouvernement de la République turque (désignés ci-après individuellement comme une "partie" et collectivement comme les "parties")

Confirmant leur engagement envers les buts et les principes de la Charte des Nations Unies,

Reconnaissant que les principes et les intentions de la Charte de Paris pour une nouvelle Europe y compris le Document de Vienne de 1990 et de 1992- le Traité relatif aux "Forces conventionnelles en Europe" et le Programme du partenariat pour la paix constituent un tournant en matière de stabilité et de sécurité;

Considérant que l'Organisation du traité de l'Atlantique nord est un pilier de la stabilité et de la sécurité,

Appliquant les dispositions de l'Accord entre les Etats parties au Traité de l'Atlantique nord et autres Etats participant au Partenariat pour la paix en ce qui concerne le statut de leurs forces et le Protocole y attaché (OTAN/PfP SOFA) conclu à Bruxelles le 19 juin 1995,

Visant à accroître les contacts et la connaissance mutuelle entre les Forces de défense de la République d'Estonie et les forces armées de la République de Turquie,

Sont convenus de ce qui suit :

Article I. Objectif

Le but du présent accord est de développer davantage la formation militaire et la coopération scientifique et technique et d'encourager, faciliter et développer la coopération dans les domaines indiqués à l'article IV du présent accord sur une base mutuelle entre les parties.

Article II. Champ d'application

Le présent accord couvre l'échange de personnel, du matériel, de l'équipement, de l'information et de l'expérience dans les domaines indiqués à l'article IV et dans d'autres domaines qui seront fixés lors de la mise en oeuvre des accords, protocoles et autres arrangements qui seront conclus sur la base du présent accord.

Article III. Définitions

Les termes utilisés dans le présent accord ont les significations suivantes :

1. "Etat d'envoi" signifie Etat qui envoie le personnel, le matériel et l'équipement à l'Etat destinataire aux fins d'application du récent accord ;
2. "Etat destinataire" signifie territoire de l'Etat dans lequel le personnel, le matériel et l'équipement de l'Etat d'envoi sont situés aux fins d'application du présent accord.
3. "Personnel invité" signifie les responsables civils et militaires d'une partie qui sont déployés sur le territoire de l'autre partie.
4. "Chef de délégation" signifie la personne qui est chargé parmi le personnel de superviser les activités et qui a été nommé conformément à la législation nationale de l'Etat d'envoi.
5. "Supérieur" signifie le commandant du quartier général ou du détachement ou le supérieur de l'établissement où se trouve le personnel militaire.
6. "Coopération" signifie les activités basées sur la réciprocité qui sont déployées dans le cadre du présent accord selon des questions déterminées par la législation nationale des partis.

Article IV. Zones de coopération

La coopération entre les personnes s'établira dans les secteurs suivants :

1. Défense et politique de sécurité ;
2. Formation militaire et éducation ;
3. Fonctionnement des forces armées dans une société démocratique y compris les aspects juridiques ;
4. Organisation des forces armées, structure et équipement des unités militaires, gestion du personnel ;
5. Questions d'environnement ;
6. Services médicaux militaires ;
7. Echange d'observateurs militaires pour l'entraînement
8. Industrie de défense ;
9. Histoire militaire, archives militaires, publications militaires et muséologie;
10. Activités sociales, sportives et culturelles au sein des forces armées.

La coopération militaire ne sera pas limitée aux secteurs mentionnés ci-dessus. La liste n'est ni exhaustive ni hiérarchique. Chaque fois que l'occasion se présentera, les parties chercheront à établir une coopération nouvelle dans des secteurs d'intérêt mutuel.

Article V. Méthode de coopération

La coopération entre les parties se fera par:

1. Les visites de hautes personnalités autorisées par les parties,
2. L'échange d'expérience entre les experts des deux parties ;
3. L'organisation et la mise en oeuvre d'activités communes dans le cadre du partenariat pour la paix ;

4. Participation d'observateurs aux entraînements militaires ;
5. Contacts entre structures et institutions militaires similaires ;
6. Discussions, consultations, réunions et participation à des symposiums, des conférences et à des cours ;
7. Visites de navires et d'aéronefs militaires ;
8. Echange d'information et de publications de caractère militaire ;
9. Echange de matériel de formation et d'enseignement de caractère militaire ;
10. Echange dans le domaine des activités culturelles et sportives
11. Renforcement de la coopération dans le domaine de la formation militaire.

Article VI. Arrangements financiers

1. Les activités de coopération seront financées sur une base mutuelle et conformément au présent accord notamment :

a. L'Etat d'envoi paiera :

Les frais de voyage de son personnel jusqu'au point d'entrée sur le territoire de l'Etat destinataire et le retour ;

Les droits personnels ainsi que les engagements financiers du personnel invité assigné aux activités de coopération prévues par le présent accord seront assurés par l'Etat d'envoi.

b. L'Etat destinataire fournira :

Le transport à partir du point d'entrée sur le territoire de l'Etat et le retour. Les frais de logement et de subsistance seront déterminés de part et d'autre pour chaque projet réalisé.

2. Des arrangements spécifiques successifs porteront sur les aspects financiers y compris les dispositions relatives au partage des coûts en ce qui concerne l'échange de personnel et la présence aux cours des étudiants d'une partie.

3. Le personnel invité peut être soumis à la législation fiscale conformément à l'OTAN SOFA.

4. Si une partie envoie une délégation qui n'entre pas dans le cadre du présent accord, la partie concernée paiera les dépenses pertinentes. A cet égard, l'Etat destinataire fera de son mieux pour organiser les activités souhaitées par la délégation.

Article VII. Services médicaux

1. Le personnel invité bénéficiera des soins dentaires et médicaux dans les institutions médicales militaires de l'Etat destinataire dans les mêmes termes et dans les mêmes conditions que les soins administrés au personnel militaire et à la famille de l'Etat destinataire. Toutes les dépenses pour les traitements à long terme (hospitalisation pour plus de 70 jours), les médicaments et autres soins médicaux ainsi que le coût du rapatriement seront assurés par l'Etat d'envoi.

2. La personne devra assumer elle même les coûts pour les services médicaux fournis par des institutions civiles.

Article VIII. Autorités compétentes

Les autorités compétentes chargées de la mise en oeuvre de l'accord sont pour :

La partie estonienne : le Ministre estonien de la défense ;

La partie turque : L'Etat major général de la République de Turquie.

Article IX. Mise en oeuvre de l'accord

1. Les parties fixeront les détails de la mise en oeuvre du présent Accord par l'application d'accords, de protocoles et d'autres arrangements techniques.

2. Les parties devront préparer des plans annuels de mise en oeuvre d'activités communes. Le plan d'activités communes devra inclure le nom et le champ des activités, leur forme, le temps, la place où elles se déroulent, les agences d'exécution, les questions financières et autres détails.

3. La mise en oeuvre du présent Accord se fera par la prise en compte des bénéfices communs et des besoins des parties sur une base réciproque.

4. Le matériel d'information technique et les documents que les parties échangent soit sur une base de donation soit contre paiement en conformité avec les accords, protocoles ou accords techniques ne peuvent être communiqués à un pays tiers sans le consentement des deux parties.

5. La coopération entre les parties se renforcera par des visites mutuelles à tous les niveaux.

Article X. Les questions de sécurité

1. Le présent article sera appliqué jusqu'à ce que un accord bilatéral de sécurité entre les parties entre en vigueur.

2. Les parties respecteront la confidentialité des informations classifiées et des documents obtenus par les fonctions occupées ainsi que la législation pertinente en matière de sécurité.

3. L'information et les documents classifiés ne seront communiqués en aucune façon au gouvernement ou à des personnes juridiques ou physiques d'un pays tiers, le transfert de documents ou d'informations classifiés ne pourront être communiqués à une tierce partie qu'avec le consentement écrit de l'autre partie.

4. Les parties doivent accorder le même niveau de classification aux informations et documents échangés et adopter les mesures de sécurité nécessaires à cet effet.

5. La responsabilité des parties de protéger les informations ou les documents classifiés devra se poursuivre après la dénonciation du présent accord.

Article XI

Les dispositions du présent accord ne doivent pas affecter les engagements des parties vis-à-vis d'accords internationaux et ne doivent pas être utilisées contre les intérêts, la sécurité et l'intégrité territoriale des Etats.

Article XII. Statut du personnel

1. L'Accord du Statut des Forces de l'OTAN (OTAN SOFA) sera appliqué au personnel invité tel que régi par l'OTAN SOFA.
2. Le personnel invité devra s'interdire toute activité politique sur le territoire de l'Etat destinataire, conformément à l'article II de l'OTAN SOFA.
3. Le personnel invité n'aura pas d'autre mission que celle prévue par le présent accord ou par les accords, protocole et arrangements techniques qui seront signés conformément à celui-ci ;

Article XIII. Questions administratives

1. L'Etat destinataire fournira le matériel nécessaire pour la mise en oeuvre des activités, si c'est nécessaire.
2. L'Etat d'envoi se réserve le droit de rappeler son personnel si l'estime nécessaire. L'Etat destinataire prendra les mesures nécessaires pour répondre à cette demande dès qu'elle est formulée.
3. En cas de décès d'un membre du personnel invité ou de membres de sa famille, l'Etat destinataire devra en informer l'Etat d'envoi, transporter le corps à l'aéroport international le plus proche de son territoire et prendre toutes les mesures dprécaution nécessaires.

Article XIV. Règlement des différends

Tout différend provenant de l'application ou de l'interprétation du présent accord devra être réglé par les parties le plus rapidement possible par des négociations d'une commission établie avec le consentement mutuel des parties et par une méthode qui a fait l'objet d'un accord entre elles.

Article XV. Amendement et Révision

'Chacune des parties peut proposer des amendements ou des révisions au présent accord. les négociations doivent commencer 30 jours à partir de la réception de la demande écrite.

Article XVI

Le présent accord est valable pour cinq ans et sera automatiquement renouvelé pour une nouvelle période de cinq ans. L'une ou l'autre des parties peut mettre fin à l'accord avec un préavis écrit de 90 jours.

Article XVII. Entrée en vigueur

Le présent accord abroge et remplace "l'Accord relatif à la coopération en matière de formation , de technologie et des sciences dans le domaine militaire" signé à Ankara le 22 septembre 1995.

Le présent accord entrera en vigueur à la date de réception de la dernière notification écrite indiquant que les procédures juridiques internes nécessaires à cet effet ont été accomplies.

Article XVIII. Texte et signature

Fait le 15 août 2002 à Tallinn en deux exemplaires originaux en estonien, turc et anglais, les trois textes faisant foi. En cas de désaccord concernant l'interprétation, le texte anglais prévaudra.

Au nom du Gouvernement de la République d'Estonie :

SVEN MIKSER
Ministre de la Défense

Au nom de la République de Turquie :

SABAHATTIN CAKMAKOGLU
Ministre de la Défense